

På den baggrund – altså at der er et tværministerielt udvalg, at der er en samarbejdsaftale undervejs, og at der selvfølgelig også skal gøres bestræbelser fra amter og kommuner i retning af noget af det, som forslagsstillerne har intentioner om – vil jeg afvise lovforslaget, som det foreligger i dag.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

For det første vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, om det ikke er rigtigt, at alle de problemer, som ministeren opregner med, hvorvidt beboere på plejehjem, elever og andre grupper kan klares alene af Arbejdsministeriet, har været kendt meget længe. Det er selvfølgelig interessant, at man nu laver et tværministerielt udvalg, men risikerer vi ikke bare, at det bliver en syltekrukke for et problem, som har været kendt i mange år?

Og for det andet: Hvilke demokratiske muligheder har de beboere, som ministeren snakker om, rent faktisk for at gribe ind i dag og sige: Vores forhold er for dårlige? Hvilke muligheder har de f.eks. for at tilkalde et eftersyn ud over en politianmeldelse?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Hvis man tager plejehjem og plejehjemsbeboeres ve og vel, som jo ligger os alle sammen på sinde, så er det jo sådan, at det er kommunerne, der har ansvaret for, at plejehjemsbeboere har det godt eller i hvert fald befinder sig i rammer, som man ikke kan anfægte som sundhedsskadelige. Det er et kommunalpolitisk anliggende, det er et kommunalpolitisk ansvar.

Når vi snakker om arbejdsmiljøloven, så har den jo som udgangspunkt, som jeg sagde i mine bemærkninger før, at man skal sikre ved lønarbejde og også – i medfør af visse dele af den udvidede formålsparagraf – i undervisningssituationer, at arbejdsmiljølovens bestemmelser er overholdt. Der er det altså ikke et kommunalpolitisk ansvar i den forstand.

Det er nok vigtigt i debatten her at holde fast i, hvem der har ansvar for hvad. Det er et politisk ansvar, hvorvidt børnehaver og plejehjemsbeboere faktisk har nogle rammer for deres liv, hvad enten de nu kun er der i nogle timer om dagen eller de er der hele døgnet. Det er altså et politisk ansvar.

Der bliver så spurgt, hvilke muligheder man har. Ja, hvis man nu forestillede sig en situation på et plejehjem, som var meget grel, meget dårlig, ville jeg formode, at hvis det var dårligt for

plejehjemsbeboerne, var det også dårligt for medarbejderne. Medarbejdernes arbejdsvilkår, arbejdsstedets indretning, anvendelse af stoffer og kemikalier og tilrettelæggelse af arbejdet knytter sig til medarbejderne, men påvirker jo i utrolig høj grad de mennesker, som er afhængige af disse medarbejdere. Og medarbejderne har jo mulighed for at indgive anmeldelse til Arbejdstilsynet, at tilkalde Arbejdstilsynet, i de situationer, hvor arbejdsmiljøet ikke er godt nok.

Så der er sådan set, kan man næsten sige, en indirekte mulighed. Man må formode, hvis miljøet er så dårligt – hvad det forhåbentlig ikke er ret mange steder – at det er et fælles problem og et problem, der altså også angår dem, der er medarbejdere i institutionen; og de har altså mulighed for at trække på Arbejdstilsynets viden og ekspertise, og Arbejdstilsynet har mulighed for at gribe ind med enten vejledning eller påbud.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

To ting. For det første er det spørgsmålet om mulighederne for at få lavet om på tingene, og dér henviser arbejdsministeren til, at det er et politisk ansvar for kommunerne. Det samme kan man jo sige i forhold til de ansatte, som er ansat på skoler osv.; dér har de selvfølgelig også et politisk ansvar.

Det, vi snakker om her, er jo tværtimod en demokratisk ret for den enkelte og for grupper af borgere – det er sådan set en lidt anden diskussion – som har mulighed for at gribe ind og få en lille smule kontrol over, hvad der sker i deres dagligdag, og prøve på at ændre det. Det er den ene ting.

Og så om, hvorvidt man kan sige, at hvis arbejdsmiljøloven er opfyldt for en enkelt ansat, så er den det nok også for alle andre: Det mener jeg er noget sludder fra arbejdsministerens side. Ofte kan det være sådan, at arbejdsmiljøproblemer er et meget individuelt problem. Det kan godt være, at der i et klasselokale er dårlige forhold ét sted i lokalet, men ikke nødvendigvis dér, hvor læreren står. Der kan godt være træk ét sted, der kan være dårlige forhold et andet sted, uden at de generer den ansatte. Derfor mener jeg ikke, at den betragtning kan holde.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne sige, at netop når det er et politisk ansvar, har hver enkelt borger i et demokratisk samfund jo sine rettigheder og sine muligheder.